

Уеб-куест: Преследване

В този уеб-куест се разглежда вредното явление "преследване", което засяга много хора по света.

Целта ни е да повишим осведомеността на младите хора за това явление. Уеб-куестът е съставен от различни задачи, които можете да изпълните индивидуално или в група. Като част от упражнението ще влезете в ролята на приятел на човек, който е станал жертва на преследване.

Упражнение 1

Прочетете историята на Маги. Маги е станала обект на преследване; тя е измислен герой, но такива ситуации се случват и в реалния живот. Може би сте чували подобна история или сами сте преживели подобно нещо?

Прокрадваща се нинджа

Петнайсетгодишната Маги се присъединява към сървър на Discord, който е свързан с любимата ѝ общност на Minecraft. Не след дълго тя намира много приятели там. Въпреки че другите членове на общността са от далечни краища на страната, Маги наистина се радва на тяхната компания - те прекарват дълги вечерни часове в строеж на цветни сгради, изпълняват заедно задачи и си говорят.

Един ден към общността се присъединява нов човек - потребител на име Pixel Ninja. Всички приятели на Маги в Discord веднага се сприятеляват с него, но Pixel Ninja е привлечен най-вече от Маги, което се оказва и взаимно. Двамата обичат да гледат едни и същи филми и сериали, имат сходен музикален вкус и се смеят на едни и същи меме...

Маги скоро открива, че под глупавия прякор се крие очарователно, интелигентно и забавно шестнайсетгодишно момче на име Питър. Скоро се оказва, че тя прекарва цели нощи в размяна на съобщения с него. Двамата имат толкова много общи неща, че Маги не може да повярва, че такъв прекрасен човек наистина съществува! На всичкото отгоре се оказва, че на него му харесва да говори с нея... Почти изглежда, че е прекалено хубаво, за да е истина!

Изминава една седмица на интензивно общуване и Питър постепенно започва да намеква, че би било хубаво някой ден да се срещнат в реалния живот. Маги първоначално се смее на тези предложения. Тя определено би искала да се срещне с него, но смята, че все още е твърде рано за такива големи стъпки в отношенията им.

За голямо учудване на Маги, Питър продължава да настоява - в края на краищата Маги живее в град, който е само на 3 часа път с влак от неговия град! Родителите му биха му позволили да я посети, ако Маги иска...

Когато Маги деликатно го моли да забави темпото, Питър започва да ѝ подхвърля по пасивно-агресивен начин, че е ясно, че на нея не ѝ пука и че тя е като всички останали момичета. Разговорът бързо прераста в кавга.

Момичето се разочаровало, но в същото време част от нея изпитала облекчение - добре, че се е запознала с неприятната страна на Питър, преди да се срещнат очи в очи. След поредната порция груби съобщения тя решава да го игнорира.

Първоначално Питър се отдръпва, но скоро останалите членове на общността им в Discord информират Маги, че Pixel Ninja говори зад гърба ѝ. След няколко часа Питър отново ѝ пише, но сега съобщенията му са пълни с обиди и вулгарни заплахи.

Тъй като Маги все още не реагира, Питър се извинява и казва, че е изпил няколко бири, преди да напише съобщенията, но след това се връща към злостните обиди и заплахи. Маги най-накрая решава да го блокира веднъж завинаги.

След няколко дни всичко се нормализира, въпреки че цялата ситуация силно обезкуражава Маги да играе Minecraft. Тя има нужда от почивка от интернет, затова отива на плажа и публикува снимка от едnodневната екскурзия в Instagram. След няколко минути започват да се появяват коментари, както и лични съобщения... от потребителя rixelninja2008. Маги се чувства изключително притеснена - тя не е споделяла профилите си в социалните мрежи с Питър! Тя незабавно го блокира.

Час по-късно тя започва да получава съобщения от него в Messenger, което я плаши още повече. Тя няма представа как Питър е научил истинското ѝ име.

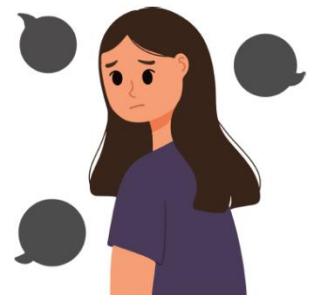
След това... започва да получава безброй известия от WhatsApp, Snapchat, както и съобщения, изпратени на телефонния ѝ номер - всички тези съобщения са още по-оскърбителни и агресивни спрямо тези, които Питър ѝ е изпращал преди това.

Маги е ужасена.

На следващия ден един непознат я чака пред входа на училището. Той се приближава до нея и казва с мрачно задоволство:

"Здравей, Skittle Princess! Това съм аз, Pixel Ninja! Наистина ли си мислеше, че ще се отървеш от мен толкова лесно? Нека да изпием по едно кафе заедно и да изясним някои неща."

Изплашена за живота си, Маги бяга колкото може по-бързо.

Упражнение 2

Когато Маги споделя историята си с вас и компанията от общите ви приятели, не всички са единодушни.

Марк заявява, че Маги е виновна за всичко, защото от самото начало е било ясно, че Питър е някакъв побъркан. Адам мисли, че това е голям комплимент, защото някой е толкова влюбен в нея и е толкова настоятелен. Джейн категорично не е съгласна и с двамата; тя смята, че това изглежда като преследване. Тя намеква, че би трябвало да се докладва на някого, може би дори на полицията.

Вие решавате да действате - наистина искате да помогнете на Маги.

Потърсете информация в интернет:

- Каква е правната дефиниция на преследването (stalking)?
- Как да разпознаем преследването? Какви действия са свързани с него?
- Потърсете статистически данни за това колко хора са засегнати от преследване.
- Разберете какво е наказанието за преследване във вашата страна. Потърсете правни съвети от експерти.
- Помислете къде е границата между настойчивостта или дразненето и преследването. Какво би било неприемливо за вас в такава ситуация?

Хората, които изпадат в такива трудни ситуации често мислят, че са напълно изолирани, което не е вярно!

Упражнение 3

Въз основа на проучването си от упражнение 2 подгответе презентация за преследването. Целевата група на вашата презентация са млади хора, които може да не познават правата си и да не знаят как да защитят границите си в такива ситуации. Можете да използвате Canva, Powerpoint или друг инструмент, който обичате да използвате.

Упражнение 4

Колкото повече мислите за това, толкова повече се чудите - как е възможно момче от Discord да успее толкова бързо да открие истинското име на Маги, телефонния ѝ номер и къде ходи на училище? Дали това е работа на гениален хакер?

Преглеждате социалните мрежи на Маги и - за свой ужас - откривате, че тя всъщност е оставила много улики, благодарение на които е доста лесно непознат да се сдобие с цялата необходима информация, за да превърне живота ѝ в кошмар...

Снимки на улицата, на която живее, снимки със сградата на училището на заден план, публикации в Instagram, на които е отбелязано кафенето, което обича да посещава...

Забелязвате, че псевдонимът ѝ в Discord съпада с този на профила ѝ в Instagram, което не би било проблем, ако не беше фактът, че профилът ѝ в Instagram включва пълното ѝ име, което от своя страна води до профила ѝ във Facebook...

Това не е всичко. Забелязвате, че профилът на Маги във Facebook е публичен и там се вижда... истинският ѝ телефонен номер.

Всичко това предоставя толкова много информация, че не е нужно да сте детектив, за да съберете достатъчно данни, за да преследвате Маги.

Питър не е супер хакер. Всичко му е поднесено на тепсия.

Вашата задача е да анализирате внимателно цифровия си отпечатък.

- Проверете какви приложения използвате: кои от тях имат достъп до данните ви?
- Проверете снимките и нещата, които публикувате в социалните мрежи: дали от тях лесно може да се разбере къде живеете / къде обичате да прекарвате свободното си време / в кое училище учите?
- Възможно ли е да се открие пълното ви име чрез онлайн псевдонимите ви?
- Публично достъпен ли е адресът ви/информацията за контакт?
- Не забравяйте, че не става въпрос за параноя, а за бдителност! За съжаление, плашещи хора съществуват...

Упражнение 5

В зависимост от резултатите от проверката в социалните мрежи предприемете действия, ако са необходими:

- Премахнете или сведете до минимум наличието на чувствителна информация, особено за мястото, където живеете
- Сменете псевдонимите си
- Деинсталирайте приложенията, които вече не използвате; не забравяйте, че деинсталирането на приложение не е същото като изтриването на профила ви!
- Проверете дали някои снимки или видеоклипове могат да ви създадат евентуални проблеми сега или в бъдеще. (напр. "Ще изпратя на родителите ти тази смушаваша снимка от партито!")

Упражнение 6

Изгответе информационна графика за добрите практики за споделяне на съдържание онлайн за себе си. Наблегнете на това как да затрудните достъпа на потенциални преследвачи до вас.

Упражнение 7

Време е да помогнете на Маги!

Въз основа на наученото от задачите, които изпълнихте досега, съставете план за действие как ще помогнете на Маги. Ако сте непълнолетен, не забравяйте да помолите за помощ доверени възрастни!

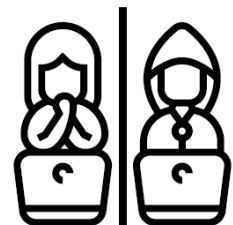
Не забравяйте да включите в плана си обяснение за родителите и учителите. Дигиталният свят все още може да бъде малко неразбираем за по-възрастното поколение. След като научат това, което вие знаете, те ще се отнесат сериозно към проблема!

Как ще завърши историята?

Въз основа на всичко, което научихте в този уеб-квест, довършете историята на Маги. Можете да напишете кратък разказ, да създадете комикс, да изиграете сцена, да създадете видеоклип или пиеса - всичко зависи от вас 😊.

Съвети

- Преследването се наказва от закона - ТО Е ПРЕСТЪПЛЕНИЕ.
- Питър също е непълнолетен, може би е добра идея въввлечете и законните му настойници.
- Ако ситуацията бъде докладвана на полицията, трябва да осигурите доказателства: скрийншоти на съобщенията и свидетелски показания.

Благодарим ви много за участието в този уеб-квест. Ако искате да научите повече, по-долу сме включили няколко връзки към проверени източници.

Не забравяйте, че когато възникнат такива ситуации безопасността и комфортът на засегнатите от преследване са най-важният фактор!

Източници

- <https://en.wikipedia.org/wiki/Cyberstalking>
- <https://en.wikipedia.org/wiki/Stalking>
- <https://www.tabasco-erasmus.eu/crossmediaplatform/cyberstalking/>
- <https://www.verywellmind.com/what-is-cyberstalking-5181466>
- <https://www.verywellmind.com/what-is-stalking-5114376>

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Подкрепата на Европейската комисия за изготвянето на този документ не представлява одобрение на съдържанието му, което отразява единствено възгледите на авторите, и Комисията не носи отговорност за използването на съдържащата се в него информация.